

บทที่ 5

ศักยภาพของกลุ่มธุรกิจชุมชน

การศึกษาศักยภาพกลุ่มธุรกิจชุมชน เป็นการศึกษาลงสำรวจในพื้นที่จริง ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ ซึ่งในกรณีศึกษานี้ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้ 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ จากตำบลแม่คือ ตำบลหลวงใต้ ตำบลสันปูเลย ตำบลป่าเมี่ยง และตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มธุรกิจชุมชน นำมาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูล เพื่อหาแนวทางสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน ให้สามารถพัฒนาศักยภาพ เพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาสินค้าในท้องถิ่นตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้

1. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป ของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรพร้อมดื่ม

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป

การทำเครื่องดื่มชนิดผงสำเร็จรูปพร้อมดื่มนับได้ว่าเป็นการแปรรูปสมุนไพรไทย ซึ่งสมุนไพรนับเป็นเทคโนโลยีพื้นบ้านที่สำคัญ ประการหนึ่งในการดูแลสุขภาพของคนไทย การส่งเสริม สุขภาพ และรักษาโรค ก่อให้เกิดประโยชน์ เป็นการสร้างรายได้จากสมุนไพรท้องถิ่น นำมาแปรรูปให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นผลิตภัณฑ์แบบเต็มรูปแบบในหมู่บ้านเชิงคอย สามารถหารายได้ให้แก่กลุ่มผู้ผลิต แบบพออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการผลิตจากธรรมชาติ ไม่ใส่สารกันบูด ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 สถานที่ทำงาน และผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแปรรูปสมุนไพรพร้อมดื่ม

1.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณสุพรรณ ไชยเลิศ ผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรพร้อมดื่ม อายุ 54 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 52 หมู่ 2 ตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณสุพรรณ มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน ประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพหลัก โดยมีรายได้ประมาณ 10,000 บาท/เดือน และอาชีพเสริมคือ ปลูกต้นไม้ประดับและเลี้ยงปลาเพื่อจำหน่ายมีรายได้ประมาณ 10,000 บาท/เดือน คุณสุพรรณและสมาชิกกลุ่มศึกษาการแปรรูปพื้นฐานที่การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ และได้รับความรู้จากวิทยากรเคหะกิจเกษตรตำบลเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์

1.1.2 สถานที่ตั้ง

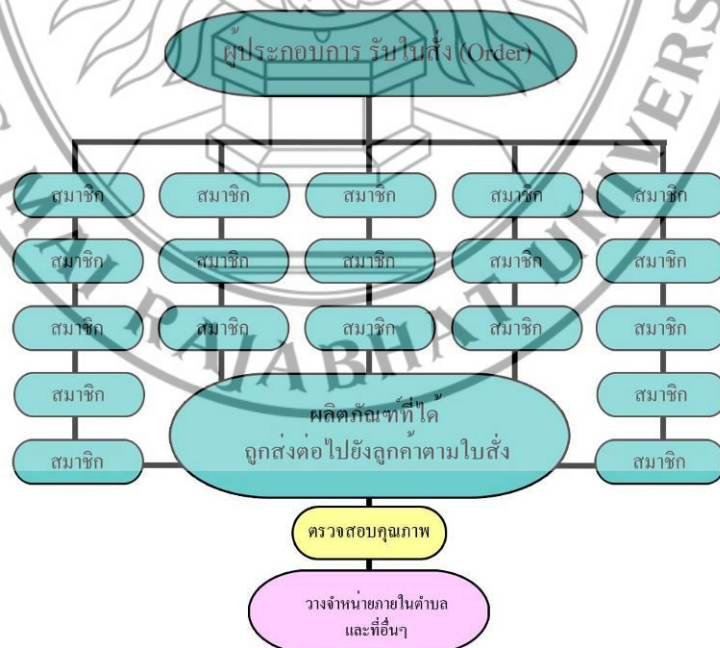
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรพร้อมดื่ม ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ 52 หมู่ 2 ตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

คุณสุพรรณ เลือกใช้วัตถุดิบที่หาได้ในแหล่งชุมชนของตนเอง เป็นการกระจายรายได้แก่คนในชุมชน และลดต้นทุนในการจัดซื้อขนส่ง ในนอกฤดูกาลสมุนไพรบางชนิดหายาก วัตถุดิบมีราคาแพง และไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ วัตถุดิบอื่น เช่นน้ำตาล หาซื้อตามร้านค้าทั่วไป

1.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร ของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรพร้อมดื่ม มีสมาชิกในกลุ่ม 25 คน เป็นการผลิตในชุมชนตามแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เป็นการทำลักษณะเครือข่าย หรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง จึงมีโครงสร้างขององค์กร ที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.1

แผนภูมิที่ 5.1 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ผังแผนภูมิที่ 5.1 จะเห็นได้จาก บทบาทหน้าที่ของประธานกลุ่มมีหน้าที่ประสานกับสมาชิกทุกคน มีการตกลงร่วมกัน เพื่อชี้แนะเกี่ยวกับความเข้าใจด้านการบริหารจัดการทุก ๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดประชุมเป็นระยะ เช่นการออกแบบสินค้าตัวใหม่ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การไปอบรมสัมมนา เพื่อนำองค์ความรู้ไปพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบตามโครงสร้าง คือ

นางสุพรรณ	ไชยเลิศ	ประธานกลุ่ม
นางบัวเรียว	จินดาณี	รองประธาน
นางแสงจันทร์	ขอรื่อง	เลขานุการ
นางยุพดี	ช่างสาร	เหรียญก
นายสุพัฒน์	ช่างการ	กรรมการ
นางศรีนวล	ชัยศรี	กรรมการ
นางคำเอ๋ย	จิตรนาน	กรรมการ
นางดวงมณี	ไชยคำวัง	การตลาด
นางบัวแก้ว	จันทร์เรือง	การตลาด
นางรำพรรณ	เจี๊ย	การตลาด
นางอำไพ	กองราช	ฝ่ายผลิต
นางทองดี	เจียมแหลม	ฝ่ายจัดซื้อวัตถุดิบ
นางทองเพ็ญ	ช่างสม	ฝ่ายบรรจุหีบห่อ
นางวิไลรัตน์	กันจิน	สมาชิก
นางแสงจันทร์	สัมพันธ์	สมาชิก
นางคำหน้อย	ยอดคำตัน	สมาชิก
นางคำปิ่น	สัมพันธ์	สมาชิก
นางพิมพ์พา	กรุณา	สมาชิก
นางพรรณภา	ดวงทอง	สมาชิก
นางคำแฮ	ไชยชาติ	สมาชิก
นางบัวผัด	จุกปิ่น	สมาชิก
นางบัวคำ	จุกปิ่น	สมาชิก
นางบัวหอม	ธรรมเงิน	สมาชิก
นางบัวจันทร์	ไชยมิ่งโต	สมาชิก
นางบัวบาน	เหล่าสุภาพ	สมาชิก

นางบัวคำ	สารวิน	สมาชิก
นางเครือวัลย์	จันทะเนตร	สมาชิก
นางจันทร์เพ็ญ	ไชยมิ่งโต	สมาชิก
นางจินดา	คำแสง	สมาชิก
นางฟองจันทร์	ช่างสาร	สมาชิก

1.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

1.2.1 การออกแบบ

ด้านการออกแบบ เน้นการออกแบบให้มีบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด สวยงามได้มาตรฐาน และมีขีด สามารถเก็บไว้ได้นาน คุณสุพรรณยังสนใจในการฝึกอบรม สัมมนาตามสถานที่ต่าง ๆ ทำให้ความรู้ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการอบรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพที่สนใจ จึงทำให้นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วย ข้าว แม้แต่การออกแบบบรรจุภัณฑ์ สังเกตได้จากการเลือกใช้วัสดุ การจัดรูปแบบ คู่มือสนิยม เข้าใจเรื่องหลักการออกแบบ หลักองค์ประกอบศิลป์เป็นอย่างดี

1.2.2 การผลิต

ด้านการผลิตจะแบ่งงานกันตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งคุณสุพรรณเป็นผู้กระจายงานให้สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันทำ เลือกซื้อ ผลิต บรรจุ และตรวจสอบความเรียบร้อยตามความถนัดของแต่ละบุคคลการผลิตจะเริ่มตั้งแต่เวลา 8.00-17.00 น. การผลิต ใช้เวลาประมาณ 3 อาทิตย์ ต่อผลิตภัณฑ์ 1 ชนิด

1.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

การประเมินวิเคราะห์ผลงานคุณสุพรรณ เป็นผู้ประกอบการ และประธานกลุ่ม เป็นผู้สรุปผลครั้งสุดท้ายเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดเป็นทั้งวิทยากรให้กับกลุ่มต่าง ๆ และผ่านการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ประสบการณ์ด้านการขายสินค้าตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดใกล้เคียง และในกรุงเทพฯ การควบคุมบริหารจัดการในกลุ่มจะไม่มีคำว่าลูกจ้างอยู่เหมือนญาติ และมีวิธีสร้างแรงจูงใจของสมาชิกในกลุ่มด้วยการคาดหวังถึงรางวัล คือ การพัฒนาสินค้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

1.2.4 การตลาด

ได้รับคำแนะนำจากพัฒนาชุมชนอำเภอคดยสะเก็ด ที่มีหน้าที่ประสานกับชุมชน ให้คำแนะนำตามนโยบายของรัฐ จากเอกสารทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (2550, 2) ที่มุ่งให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยี และการจัดการ ควบคู่ไปกับการสนับสนุนด้านการตลาด

จากนโยบายดังกล่าวจึงทำให้ผลิตภัณฑ์กลุ่มผักกลุ่มนี้ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จึงจำหน่ายดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้ไปจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ร้านค้าตามหมู่บ้านต่าง ๆ และสถานที่ท่องเที่ยว โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เป็นการนำเสนอสินค้าให้กับผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการสั่งซื้อโดยตรง

1.2.5 การเงิน

รายได้ของกลุ่ม โดยเฉลี่ย อัตราการแบ่งรายได้ที่ได้รับมาจากการจำหน่ายสินค้า จะแบ่งเป็น 20% ส่วนแรกจะนำเข้ากลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนในการผลิตครั้งต่อไป และอีก 80% ส่วนที่สอง จะแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้มากน้อยแค่ไหน ช่วยให้สมาชิกทุกคนมีรายได้เพิ่มขึ้น นำไปเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวหรือในชีวิตประจำวันได้ และยังนำไปเก็บสะสมเป็นทุนสำหรับครอบครัว เพื่อใช้เวลาฉุกเฉินตามความจำเป็น ราคาสินค้าในปัจจุบันมีราคาตั้งแต่ 35 บาทขึ้นไป ตามขนาดของสินค้าราคาต้นทุนของสินค้า เช่น สินค้าราคาขึ้นละ 35 บาท ราคาต้นทุนอยู่ที่ 25 บาท เป็นต้น

1.3 ขั้นตอนการผลิตเครื่องดื่มสำเร็จรูป พร้อมดื่ม

1.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) วัตถุดิบที่ต้องการทำ
- 2) เครื่องบด-แยกกาก
- 3) ขวดบรรจุภัณฑ์

1.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) แขน้ำ
- 2) นำเคี้ยวจนเหนียว
- 3) จากนั้นนำไปตากแห้ง
- 4) เมื่อแห้งนำไปร่อนให้เป็นผง
- 5) บรรจุซอง

2. ผลิตภัณฑ์โคมไฟร่ม โคมไฟดาว โคมไฟเดือน พัดและร่มโคมบาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์โคมไฟร่ม โคมไฟดาว โคมไฟเดือน พัดและร่มโคมบาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา ตำบลแม่คือ อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีการทำหัตถกรรมโคมไฟร่ม โคมไฟดาว โคมไฟเดือน และพัด-ร่มโคมบาย เป็นการทำตามแบบอย่างของหมู่บ้าน ผลงานต่าง ๆ ที่นำไปวางขาย บริเวณที่ทำผลิตภัณฑ์ตำบลแม่คือส่วนใหญ่ เป็นผลงาน

ของช่างจากชุมชนหมู่ 5 และชุมชนใกล้เคียงในตำบลแม่คือ กระดาษที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นกระดาษสา เพราะมีคุณสมบัติที่มีความเหนียว สวยงามไม่เหมือนที่อื่น มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายทอดมาตั้งแต่โบราณผสมผสานกับความทันสมัยในการผลิต เป็นสิ่งที่คู่ควรในการอนุรักษ์ เพราะอาศัยทั้งความขยัน และความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งต้องมีความประณีตในการทำงาน ดังภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 การผลิตชิ้นงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา

2.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณทองเหลา กาอินตะ ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา มีอายุ 60 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณทองเหลามีสมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 6 คน ด้านการศึกษาคุณทองเหลาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบอาชีพ ทำโคมไฟร์ม มีรายได้เฉลี่ย 5,000 บาท/เดือน อาชีพรอง คือ ทำนา และมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา ลักษณะงานที่ทำนั้นจะทำตามแบบที่ลูกค้าสั่ง หรืองานเหมาขึ้น ความเป็นอยู่ของผู้ผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กระดาษสาในปัจจุบันนี้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีสภาพความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย และพอยู่พอกินเหมือนชาวพื้นบ้านทั่วไปตามชนบทไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่แพร่ขยายตามสังคมทั่ว ๆ ไปที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย

2.1.2 สถานที่ตั้ง

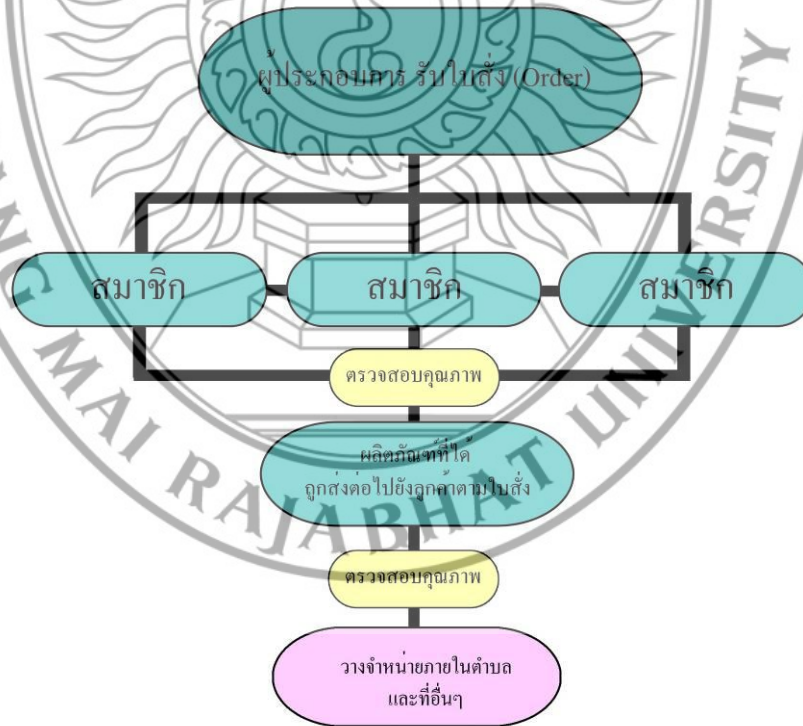
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชาเป็นหัตถกรรมที่แปรรูป ทำจากกระดาษสา มีผลิตภัณฑ์ คือ โคมไฟร่ม โคมไฟดาว โคมไฟเดือน พัดและร่ม โคมบาย วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบจากกระดาษสา เชือก และถุงพลาสติก วัตถุดิบส่วนใหญ่นี้ คุณทองเหलाได้มาจากการสั่งซื้อจากร้านขายกระดาษสาในหมู่บ้านต้นเปา และพ่อค้าที่นำมาขายบริเวณรอบนอกต่างอำเภอ ถ้าสั่งซื้อในจำนวนมากจะได้ราคาที่ถูกลง ในช่วงก่อนฤดูฝนคุณทองเหลา จำเป็นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากเพื่อหาซื้อวัตถุดิบเก็บไว้ เนื่องจากฤดูฝนวัตถุดิบอย่างกระดาษสาหาซื้อยาก

2.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชาเป็นการผลิตในชุมชนตามแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เป็นการทำลักษณะเครือข่ายหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง จึงมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.2

แผนภูมิที่ 5.2 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ผังแผนภูมิที่ 5.2 หน้าที่ และบทบาทของคุณทองเหลานั้น จะมีการประสานงานกับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มผู้ประกอบการ หรือประธานกลุ่มจะรับใบสั่ง (Order) ตามที่ลูกค้าสั่งก่อนจึงจะเริ่มทำผลิตภัณฑ์ และจ่ายงานให้แก่ผู้ดำเนินงาน ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ การผลิตจะแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณทองเหลาจะเป็นผู้กระจายงานให้ทุกคนในกลุ่มจะช่วยกันทำ ตัด ตัด ทำสี และตกแต่งลายตามความถนัดของแต่ละบุคคลจากนั้นลูกค้าจะมารับไปจัดหน้าต่อ

ในการผลิตสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา และหมวกคาวบอย จากแผนภูมิโครงสร้างขององค์กรทำให้เห็นว่า การทำผลิตภัณฑ์ชุมชนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ทำลักษณะเครือข่ายมักจะถือเอาประธานเป็นที่ตั้ง ให้ความไว้วางใจในการทำงานตั้งแต่ ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายออกแบบการตลาด การเงิน และการควบคุมการผลิต สมาชิกในกลุ่มอาจเป็นกรรมกรร่วมให้ข้อเสนอแนะซึ่งในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา มีสมาชิก 6 คน คือ

นางทองเหลา	กาอินโต๊ะ	ประธานกลุ่ม
นางจันทร์ดี	ช่างกานต์	รองประธาน
นางบัวลอย	ช่างปั้น	เลขานุการ
นางจันทร์แก้ว	ปั้นมะ	เหรัญญิก
นายสุพัฒน์	ช่างการ	กรรมกร
นางนิสา	เชือกสุ	กรรมกร
นางวรรณณา	วงสา	กรรมกร

2.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

2.2.1 การออกแบบ

ด้านการออกแบบแต่เดิมเป็นการผลิตแบบตามทั่วไป เน้นการผลิตเพื่อปริมาณ ไม่นเน้นในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จึงเป็นแบบดั้งเดิมไม่มีการพัฒนา แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลับมีการพัฒนาคุณภาพของกระดาษสาขึ้นจากวัสดุอื่น ๆ และการพัฒนาสวดลายให้แก่กระดาษถือเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กระดาษสาจัดเป็นเรื่องที่ดี แต่กลับกันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรัฐประชา ทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาเป็นหลัก เป็นกลุ่มที่ทำการแปรรูปกระดาษสาให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ดังเช่น โคมไฟร่ม โคมไฟดาว โคมไฟเดือน พัดและร่ม โมบาย ต้องประสบปัญหาวัตถุดิบที่มีราคาแพงขึ้น

2.2.2 การผลิต

การผลิตแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณทองเหลาจะเป็นผู้กระจายงานให้สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันทำ ตัด ตัด ทำสี และตกแต่งลายตามความถนัดของแต่ละบุคคล ในช่วงเทศกาลที่สำคัญ เช่น งานมหกรรมของตกแต่งบ้าน งานยี่เป็ง วันปีใหม่ และวันสงกรานต์จะระดม

ช่วยกันทำงานทุกหน้าที่ เพื่อผลิตให้ส่งทันตามกำหนด การผลิตจะผลิตทุกวันอยู่กันถึงกลางคืน จนเสร็จงาน แต่ถ้าไม่ใช่เทศกาลสำคัญ ก็จะผลิตกันจนถึงเวลา 5 โมงเย็น มีการเข้มงวดเรื่องการผลิตให้ส่งทันตามกำหนด เพื่อไม่ให้ลูกค้าตำหนิ

2.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

คุณทองเหลาจะเป็นผู้นำกลุ่มเพื่อนำผลงานมาตรวจสอบก่อน ส่งให้กับลูกค้าตามคำสั่ง โดยมีสมาชิกในกลุ่มคอยรับฟัง และช่วยกันวิเคราะห์รายละเอียดผลงานก่อนจะส่งให้กับลูกค้า เมื่อมีปัญหาที่จะช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์วัสดุที่ใช้ในการผลิตนั้น

2.2.4 การตลาด

คุณทองเหลาจะจัดจำหน่ายเองในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ที่บ่อสร้าง ถนนคนเดินท่าแพ ตลาดกลางเมืองงาน OTOP City สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และต่างจังหวัด เช่น เมืองทองธานี เป็นต้น ขายส่งให้แก่ลูกค้าที่สั่ง (Order) เพื่อนำไปจำหน่ายต่อตามสถานที่ต่าง ๆ

2.2.5 การเงิน

รายได้ของกลุ่มโดยเฉลี่ย จะมีอัตราการแบ่งรายได้ที่ได้รับมาจากการจำหน่ายสินค้า จะแบ่งเป็น 50% ส่วนแรกนำเข้ากลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป เป็นการควบคุมค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ และอีก 50% ส่วนที่สอง จะแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้มากน้อยแค่ไหน ส่วนราคาสินค้าในปัจจุบันมีราคาตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไป ตามขนาดของสินค้านำมาลงทุนของสินค้า เช่น สินค้าราคาชิ้นละ 100 บาท ราคาต้นทุนอยู่ที่ 60 บาท เป็นต้น

2.3 ขั้นตอนการผลิตโคมไฟกระดาษสา

2.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) กระดาษสา
- 2) ไม้ไผ่
- 3) กรรไกร
- 4) กาว
- 5) สี

2.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) ตัดกระดาษสาให้ได้ตามขนาดที่ต้องการ
- 2) ตัดไม้ไผ่ให้ได้ตามขนาด
- 3) หุ้มกระดาษทั้งด้านบนและด้านล่าง
- 4) พับกลีบให้เรียบร้อย

3. ผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา และรองเท้า

การแปรรูปผ้าทอชาวเขา เป็นธุรกิจชุมชนการทำผ้าทอพื้นบ้าน เพื่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากผ้าทออุตสาหกรรมอย่างแท้จริง และความชัดเจนเรื่องคุณค่าผ้าทอพื้นบ้านในวิถีชีวิตร่วมสมัยก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มโดยการทำเป็นผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา และรองเท้า เป็นการสร้างรายได้ในท้องถิ่นในตำบลเชิงคอย จนสามารถสร้างเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริม ซึ่งยังทำให้คุณภาพชีวิตภายในชุมชนดีขึ้น ไม่เกิดการว่างงาน

การแปรรูปผ้าทอชาวเขา เริ่มแรกผู้ประกอบการได้เห็นประโยชน์ของผ้าทอชาวเขาที่มีความสวยงามมีราคาสูงจึงมีความคิดที่จะนำผ้าทอชาวเขาทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยได้ออกแบบผลลัพธ์ที่เอง ดังภาพที่ 5.3

ภาพที่ 5.3 คุณประไพ เชื้อนล้อม และผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา

3.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณประไพ เชื้อนล้อม ผู้ประกอบการผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา มีอายุ 35 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 57/3 หมู่ 8 ตำบลแม่คือ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ คุณประไพ ประกอบอาชีพทำกระเป๋าคาวเขาเป็นอาชีพหลัก รับทำกระเป๋าคาวเขา และรองเท้าตามแบบลูกค้าสั่ง คุณประไพมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว 6 ปี รายได้เฉลี่ย 50,000 บาท/เดือน

3.1.2 สถานที่ตั้ง

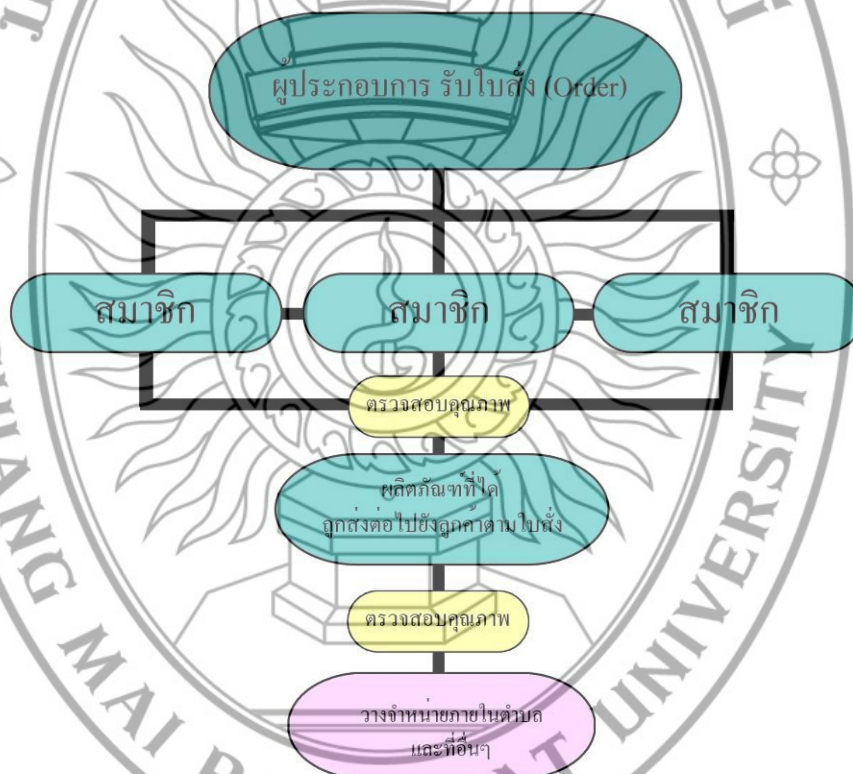
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการผลลัพธ์ที่กระทำกระเป๋าคาวเขา และรองเท้า ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 57/3 หมู่ 8 ตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

3.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ คุณประไพ จำเป็นต้องใช้ คือ ยางที่เป็นส่วนพื้นรองเท้า สามารถหาซื้อได้ตามร้านขายเครื่องหนังทั่วไป ส่วนวัตถุดิบที่จำเป็นอีกหนึ่งอย่าง คือ ผ้าทอชาวเขา คุณประไพหาซื้อจากชาวเขาโดยตรง ซึ่งมีลักษณะการซื้อ 2 แบบ คือ ซื้อผ้าทอใหม่ และซื้อผ้าทอเก่า หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าผ้าทอมือสองนั่นเอง ในด้านของราคานั้นผ้าทอเก่าจะมีราคาถูกกว่า ส่วนวัตถุดิบอื่น ๆ สามารถหาซื้อได้ตามห้างร้านทั่วไป

3.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างภายในองค์กรผู้ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าชาวเขา และรองเท้า มีการทำงาน และผลิตภายในชุมชนตามแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็ที่ทำกันเองภายในครอบครัว เป็นการทำงาน ร่วมกันในลักษณะเครือญาติ มีโครงสร้างขององค์กรที่ ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.3

แผนภูมิที่ 5.3 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ดังแผนภูมิที่ 5.3 หน้าที่และบทบาทของคุณประไพนั้นจะต้องมีการประสานงาน กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ผู้ประกอบการ หรือประธานกลุ่มจะรับใบสั่ง (Order) ตามที่ลูกค้าสั่ง ก่อนจึงจะเริ่มทำผลิตภัณฑ์ และจ่ายงานให้แก่ผู้ดำเนินงาน ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ จากนั้น ลูกค้าจะมารับไปจำหน่ายต่อตามที่ต่างๆ โดยมีคุณประไพเป็นผู้ควบคุมการผลิตเองทุกขั้นตอน

3.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

3.2.1 การออกแบบ

คุณประไพ ออกแบบกระเป๋า และรองเท้าเองบ้าง ดูแบบจากนิตยสารต่าง ๆ บ้าง แล้วจึงออกแบบตามลักษณะของผลิตภัณฑ์โดยเน้นให้โชว์ผ้าทอชาวเขาให้มากที่สุด เพราะการเน้น รูปแบบ หรือลวดลายของชาวเขาให้เห็นมาก ๆ เป็นการสร้างจุดเด่นให้แก่ผลิตภัณฑ์ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์ของคุณประไพ

3.2.2 การผลิต

ด้านการผลิตจะเริ่มทำตั้งแต่เช้าถึงเย็น ทำทุกวัน ระยะเวลาการผลิตแล้วแต่แบบ และความยากง่ายของกระเป๋าผ้าชาวเขา และรองเท้าว่ายากหรือง่าย การผลิตของคุณประไพมักมีขยะที่เกิดจากเศษวัสดุในการผลิตค่อนข้างมาก การกำจัดขยะจากเศษวัสดุจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงมักมีปัญหาเกี่ยวกับเทศบาลอยู่บ่อยครั้ง เพราะทางเทศบาลไม่มีนโยบายในการเก็บขยะที่เกิดจากเศษวัสดุในการผลิต เช่น เศษผ้าทอต่าง ๆ และเศษยางรองพื้นรองเท้า เป็นต้น

3.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

มีประเมิน และตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทุกอาทิตย์ ในขั้นตอนการผลิต มีการควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินคุณภาพสินค้าอีกครั้งก่อนนำไปจำหน่าย

3.2.4 การตลาด

ด้านนี้มีการจัดสื่อโฆษณาอย่างง่าย เช่น ทำนามบัตร แผ่นพับ และจัดทำเว็บไซต์ให้เป็นที่รู้จัก และติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลาที่งานแสดงสินค้าที่ใดบ้าง เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด

3.2.5 การเงิน

คุณประไพ มีการจัดการในด้านการเงินค่อนข้างดี แต่มีประสบปัญหาราคาสินค้า วัสดุ และอุปกรณ์ไม่คงที่จนขาดเงินหมุนเวียน ขาดเงินลงทุนซื้อวัตถุดิบในการผลิต และเครื่องจักรที่ใช้ทุนแรงในการตัดยางพื้นรองเท้า การตัดเย็บ และการคลัง

3.3 ขั้นตอนการผลิตกระเป๋าผ้าชาวเขา

3.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) ผ้าทอพื้นขาว และแบบกระเป๋า
- 3) อุปกรณ์ตัดเย็บ

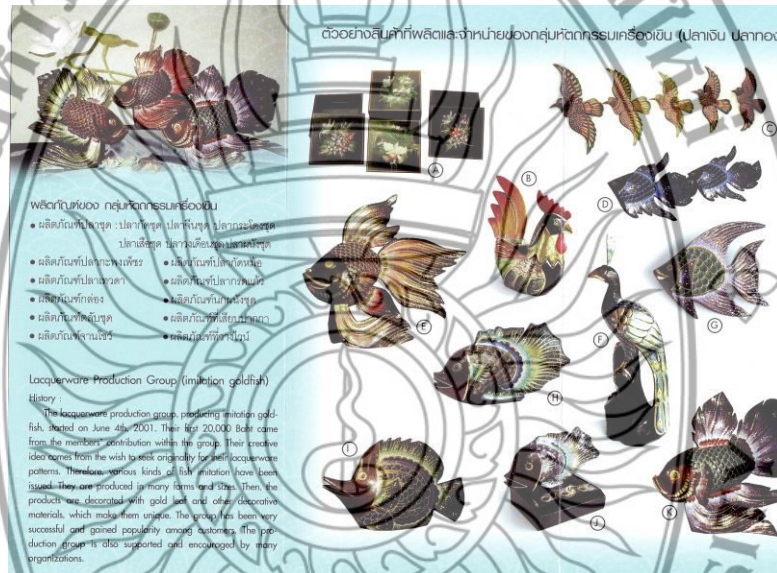
3.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) ออกแบบกระเป๋า
- 2) วางแบบที่ทำไว้เป็นส่วนต่าง ๆ มาวางลงบนพื้นผ้าทอและตัดเย็บเป็นกระเป๋า
- 3) จากนั้นตกแต่งร้อยเชือกให้เรียบร้อยเป็นอันเสร็จ

4. ผลิภัณฑ์เครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทองของกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง

หัตถกรรมเครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง ตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด นับเป็นกลุ่มที่ทำหัตถกรรมเครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง เป็นการทำตามแบบอย่างของหมู่บ้าน ผลงานต่าง ๆ ที่นำไปวางขาย บริเวณที่ทำผลิตภัณฑ์ตำบลสันปูเลยส่วนใหญ่ เป็นผลงานของช่างจากชุมชนหมู่ 1 และชุมชนใกล้เคียงในตำบลสันปูเลย วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เป็นไม้สักทอง เพราะมีคุณสมบัติที่แข็งแรง สามารถกลึง เเจาะรู และเวลานำไปอบจะยังคงรูปดี ดังภาพที่ 5.4

ภาพที่ 5.4 ผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง

4.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณสว่าง ไสลม ผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน มีอายุ 42 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 139/114 หมู่ที่ 1 ตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณสว่าง มีสมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 2 คน ด้านการศึกษา จบการศึกษาระดับ ปวช. ปัจจุบันคุณสว่าง ประกอบอาชีพการฟันท์สี มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 5,000 บาท/เดือน มีอาชีพเสริม คือ ขายอาหาร มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 2,000 บาท/เดือน คุณสว่างดำรงตำแหน่งเป็นประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน ลักษณะงานที่ทำนั้นจะทำตามแบบ ที่ลูกค้าสั่ง หรืองานเหมาชิ้น

กลุ่มหัตถกรรมเครื่องเงิน (ปลาเงิน ปลาทอง) เริ่มดำเนินการ เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2544 โดยการรวมกลุ่มแรกเริ่ม ด้วยทุนของกลุ่มเอง และสมาชิกเพียง 20,000 บาท

ด้วยความคิดที่จะทำเครื่องเงินที่มีรูปลักษณะที่แตกต่าง และไม่ซ้ำใคร จึงแกะสลักรูปปลาชนิดต่าง ๆ หลายรูปแบบ และขนาดเล็กใหญ่ จากนั้นนำมาลงรักปิดทอง ตกแต่งลายโดยประยุกต์ลายเบญจรงค์ มาผสมผสานกันได้อย่างงดงาม จนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง และประสบความสำเร็จ ลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ คือ 1) รูปแบบไม่ซ้ำใคร 2) คงทนสีไม่หลุดออก 3) ทนความร้อนได้ดี 4) ใช้ตกแต่งบ้านได้สวยงาม 5) เป็นของฝาก ของที่ระลึก

4.1.2 สถานที่ตั้ง

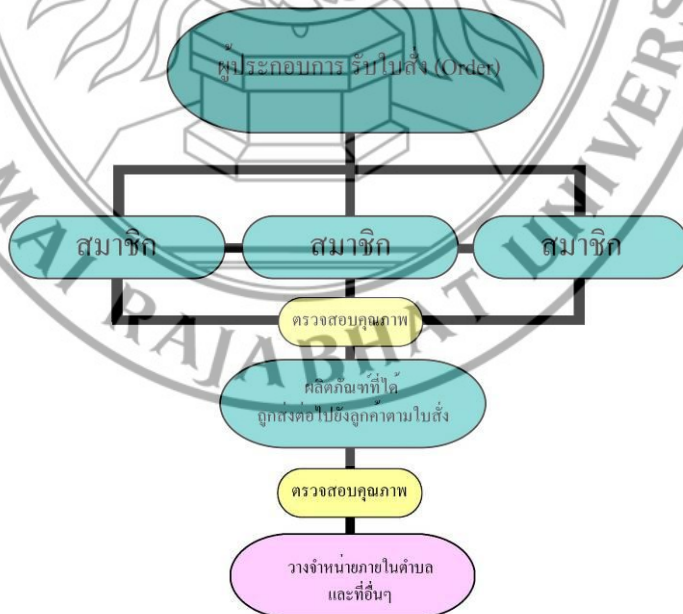
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ 139/114 หมู่ที่ 1 ตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

4.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบที่เป็นไม้สักทอง และยางรัก วัตถุดิบเหล่านี้ คุณสว่าง จัดซื้อมาจากต่างจังหวัด เช่น สุโขทัยในราคา 1,000-5,000 ต่อ 1 คันรถ และพ่อค้าที่นำมาขาย บริเวณรอบนอกต่างอำเภอ เช่น อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น ส่วนวัตถุดิบอื่น ๆ หาซื้อได้ตามร้านค้าทั่วไป ช่วงก่อนฤดูฝน คุณสว่างจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมาก เพื่อหาซื้อวัตถุดิบเก็บไว้ เนื่องจากฤดูฝนวัตถุดิบอย่างไม้หาซื้อยาก

4.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กรกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน มีการผลิตภายในชุมชน ตามรูปแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็กเป็นการทำลักษณะเครือญาติ หรือเพื่อนบ้าน ใกล้เคียงจึงมีโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.4

แผนภูมิที่ 5.4 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ตั้งแผนภูมิที่ 5.4 การผลิตสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องเงิน จากแผนภูมิโครงสร้างขององค์กรทำให้เห็นว่า การทำผลิตภัณฑ์ชุมชนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะทำลักษณะเครือญาติ มักถือเอาประธานเป็นที่ตั้ง ให้ความไว้วางใจในการทำงานตั้งแต่ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายออกแบบ การตลาด การเงิน และการควบคุมการผลิต สมาชิกในกลุ่มเป็นกรรมการร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ

4.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

4.2.1 การออกแบบ

การออกแบบไม่ค่อยมีแบบที่พัฒนายังคงเป็นแบบเดิมที่เป็นผลิตภัณฑ์ปลาชุก กุ้ง นกพญิงชุด ตลับชุด ที่เสียบปากกา งานโซว์ และที่วางไวน์ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วคุณสว่างเน้นการดูแลวัสดุ วัสดุดีมีการเก็บรักษาไว้เป็นหมวดหมู่ มีการทำความสะอาดในส่วน of สถานที่การทำงานทุกวัน สถานที่ใช้บริเวณลานหน้าบ้าน

4.2.2 การผลิต

ด้านการผลิตแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณสว่างจะเป็นผู้กระจายงานให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันทำ กิ่ง แกะ ลงรัก ปิดทอง ชิด ทำสี และการตกแต่งลายตามความถนัดของแต่ละบุคคล

หากเป็นฤดูเทศกาลจะมีการผลิตทุกวันอยู่กันถึงกลางคืนจนเสร็จงาน แต่ถ้าไม่ใช่ฤดูเทศกาลสำคัญก็จะผลิตกันจนถึงเวลา 5 โมงเย็น มีการเข้มงวดเรื่องการผลิตให้ส่งทันตามกำหนด เพื่อไม่ให้ลูกค้าตำหนิ

4.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

คุณสว่างจะเป็นผู้ประเมินงาน นำผลงานมาตรวจสอบก่อนส่งให้กับลูกค้าตามคำสั่ง โดยมีสมาชิกในกลุ่มคอยรับฟังและช่วยกันวิเคราะห์รายละเอียดผลงานก่อนจะส่งให้กับลูกค้า เมื่อมีปัญหาจะช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์วัสดุที่ใช้ในการผลิตนั้น

4.2.4 การตลาด

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มหัตถกรรมเครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง มีการวางขายในร้านค้าแถวชุมชนอำเภอค้อยสะแก และอำเภอหางดง และส่งไปยังตลาดกลางเมืองงาน OTOP City ช่วงเวลาที่สินค้าสามารถจำหน่ายได้มากจะเป็นช่วงเทศกาล โดยเฉพาะเทศกาลมหกรรมของตกแต่งบ้าน ทางกลุ่มต้องผลิตสินค้าออกมาวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก และมีผู้ซื้อสินค้ากันมากในช่วงเทศกาล รองลงมาได้แก่ เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ และงานบุญตามประเพณีต่าง ๆ

4.2.5 การเงิน

รายได้ของกลุ่มโดยเฉลี่ย จะมีอัตราการแบ่งรายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าจะแบ่งเป็น 50 % ส่วนแรกจะนำเข้ามาในกลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนในการผลิต ครั้งต่อ ๆ ไป เป็นการควบคุม

เงินลงทุนในการจัดซื้อวัตถุดิบ และอีก 50% ส่วนที่สองแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้มากน้อยแค่ไหน ส่วนราคาสินค้าปัจจุบันมีราคาตั้งแต่ 200 บาทขึ้นไป ตามขนาดของสินค้าน้ำหนักของสินค้า เช่น สินค้าราคาชิ้นละ 200 บาท ราคาต้นทุนอยู่ที่ 80 บาท เป็นต้น

4.3 ขั้นตอนการผลิตเครื่องเงิน ปลาเงิน ปลาทอง

4.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) ไม้สักทอง
- 2) ดินสอพอง
- 3) ขางรัก
- 4) กระจกทรายน้ำ
- 5) สี
- 6) กาว
- 7) ทองคำเปลว
- 8) สีตกแต่งลาย(สีอะคริลิก)

4.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) แกะสลักไม้เป็นรูปปลาชนิดต่าง ๆ
- 2) นำมาลงดินสอพอง แล้วขัดให้เรียบ
- 3) นำมาลงรัก เพื่อเป็นพื้น 1 รอบ แล้วรอจนชิ้นงานแห้ง โดยการทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์
- 4) หลังจาก 1 สัปดาห์ นำมาขัดด้วยกระจกทรายน้ำ
- 5) นำมาลงรักเพื่อเป็นพื้นรอบ 2 แล้วรอจนชิ้นงานแห้ง โดยการทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์
- 6) นำชิ้นงานมาขัด และล้างน้ำให้สะอาด แล้วจึงนำชิ้นงานไปเก็บไว้ในห้องที่สะอาด
- 7) นำมาลงรักครั้งสุดท้าย แล้วรอจนแห้งทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์

4.3.3 ขั้นตอนในการตกแต่งลวดลาย ลงรัก ปิดทอง

- 1) เขียนลายลงบนตัวปลาด้วยสีผสมกาว
- 2) พอแห้งหมาด ๆ ปิดทองคำเปลวลงบนลาย
- 3) นำไปล้างน้ำให้สะอาด จะเหลือแต่ทองที่ติดลายเท่านั้น
- 4) เก็บรายละเอียดด้วยสีอะคริลิกให้เรียบร้อย

5. ผลผลิตภัณฑ์ถาดไม้ไผ่ ของกลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลผลิตภัณฑ์ถาดไม้ไผ่

หัตถกรรมไม้ไผ่เป็นงานฝีมือที่ทำมาแต่โบราณ โดยนำไม้ไผ่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดเป็นงานที่ประณีตบรรจงด้วยฝีมือเชิงช่างอย่างที่เรียกกันว่า หัตถศิลป์ เช่นเดียวกับ งานไม้ แกะสลัก ซึ่งเป็นงานที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน เน้นรูปลักษณ์ที่สวยงาม แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ไทย และประโยชน์ใช้สอย ไม้ที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่เป็นไม้ไผ่แท้ ๆ เพราะมีคุณสมบัติที่แข็งแรง สามารถกลึง เจาะรู ทำสี และเวลานำไปอบจะยังคงรูปดี ดังภาพที่ 5.5

ภาพที่ 5.5 ผลผลิตภัณฑ์ถาดไม้ไผ่

5.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณจิระเดช ใจกำ ผู้ประกอบการกลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่ มีอายุ 32 ปี อาศัยอยู่ บ้านเลขที่ 140 หมู่ที่ 6 ตำบลป่าเมียง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณจิระเดช มีสมาชิก ในครอบครัวมีจำนวน 6 คน ด้านการศึกษาคุณจิระเดช จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คุณจิระเดช ประกอบอาชีพ การทำผลผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่เป็นอาชีพหลัก คุณจิระเดชมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 60,000 บาท/เดือน และคุณจิระเดชยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้ประกอบการและหัวหน้ากลุ่ม ลักษณะงานที่ทำนั้น จะทำตามแบบที่ลูกค้าสั่ง หรืองานเหมาชิ้น

5.1.2 สถานที่ตั้ง

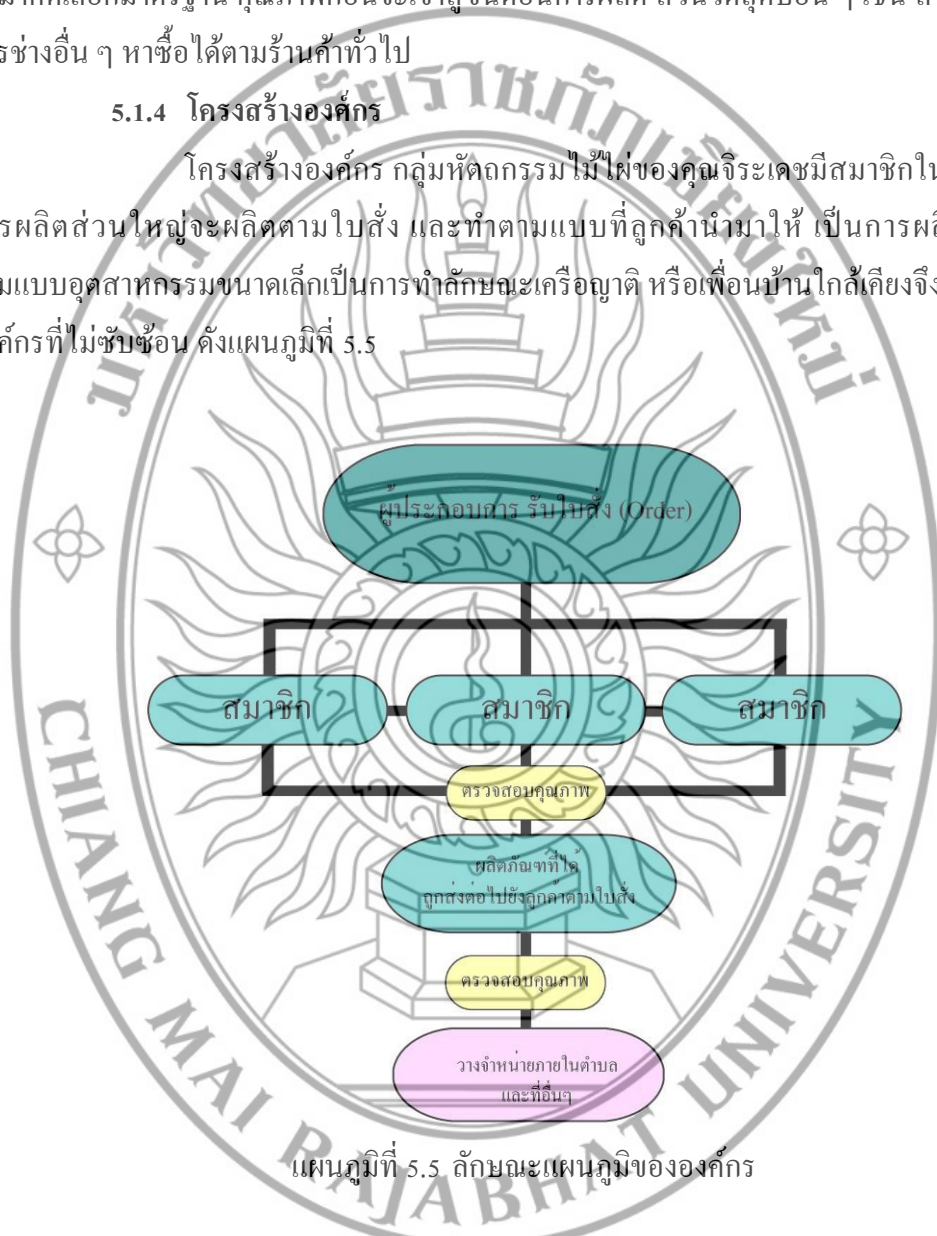
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการกลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 140 หมู่ที่ 6 ตำบลป่าเมียง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

5.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

วัตถุดิบหลัก ๆ เช่น ไม้ไผ่ และหวายนั้นสามารถปลูกไว้ใช้เองได้ โดยการปลูกกันเองภายในชุมชนบ้างก็ซื้อจากชุมชนใกล้เคียงและจากต่างจังหวัด ในราคา 30-150 ต่อ 1 คันรถ นำมาคัดเลือกมาตรฐาน คุณภาพก่อนจะเข้าสู่ขั้นตอนการผลิต ส่วนวัตถุดิบอื่น ๆ เช่น สี และอุปกรณ์การช่างอื่น ๆ หาซื้อได้ตามร้านค้าทั่วไป

5.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร กลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่ของคุณจิระเดชมีสมาชิกในกลุ่ม 13 คน การผลิตส่วนใหญ่จะผลิตตามใบสั่ง และทำตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ เป็นการผลิตในชุมชนตามแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็กเป็นการทำลักษณะเครือข่าย หรือเพื่อนบ้านใกล้เคียงจึงมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.5

แผนภูมิที่ 5.5 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ดังแผนภูมิที่ 5.5 หน้าที่ และบทบาทของคุณจิระเดชนั้น จะมีการประสานงานกับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ผู้ประกอบการ หรือประธานกลุ่มจะรับใบสั่ง (Order) ตามที่ลูกค้าสั่งก่อนจึงจะเริ่มทำผลิตภัณฑ์ และจ่ายงานให้แก่ผู้ดำเนินงานตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายไว้ การผลิตจะแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณจิระเดช จะเป็นผู้กระจายงานให้ทุกคนในกลุ่มจะช่วยกันทำ กิ่ง เจาะ ผ่า อบ ขัด ทำสี และแกะลายตามความถนัดของแต่ละบุคคล

5.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

5.2.1 การออกแบบ

มีการออกแบบให้ผลิตภัณฑ์มีความร่วมสมัย โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ไทย ในสมัยโบราณที่มีข้าวของเครื่องส่วนใหญ่ทำด้วยไม้ไผ่ หรือหวาย และมีการประยุกต์ย้อมสีหวาย ให้สวยงามเป็นการเพิ่มสีสันให้แก่ผลิตภัณฑ์ และมีประโยชน์ใช้สอยให้มากขึ้น การตกแต่งลวดลาย การสานนั้น ไม่มีการคิดค้นรูปแบบที่สลับซับซ้อนมากนัก ไม่มีการพัฒนาออกแบบลวดลายใหม่ ๆ ขึ้นมักจะใช้ลวดลายซ้ำ ๆ แบบเดิม เน้นการย้อมสี หรือทาสีมากกว่าเป็นการเพิ่มสีสันให้แก่ ผลิตภัณฑ์

5.2.2 การผลิต

ช่วงเวลาที่สมาชิกในกลุ่มจะทำการผลิตนั้น จะทำงานกันเมื่อมีลูกค้าสั่งสินค้า หรือทำกันตอนมีเวลาว่าง สมาชิกจะแบ่งงานกันไปทำ มีการดูแลวัสดุ และวัตถุดิบ โดยจะเก็บรักษา ไว้เป็นหมวดหมู่ มีการทำความสะอาดในส่วนของสถานที่ที่ทำงานทุกวันบริเวณลานหน้าบ้าน การผลิตทุกวันอยู่กันถึงกลางคืนจนเสร็จงาน แต่ถ้าไม่ใช้ฤดูเทศกาลสำคัญก็จะผลิตกันจนถึงเวลา 5 โมงเย็น ซึ่งคุณจิระเดชมีการเข้มงวดในเรื่องการผลิตให้ส่งทันตามกำหนด

5.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

เนื่องจากทางกลุ่มผลิตภัณฑ์กลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่ มีผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มมาก ในการประเมินคุณภาพจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้น ในการตรวจสอบคุณภาพ และควบคุมดูแล มีการฝึกอบรม ศึกษานหาจุดเด่น จุดอ่อนมาพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดข้อบกพร่องในการผลิต

5.2.4 การตลาด

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มหัตถกรรมไม้ไผ่มีการวางขายในร้านค้าแถวชุมชน อำเภอคอยสะเท็ดและอำเภอใกล้เคียง และมีพ่อค้ามารับไปขายตามสถานที่ต่าง ๆ ช่วงเวลาที่สินค้า สามารถจำหน่ายได้มากจะเป็นช่วงเทศกาล โดยเฉพาะเทศกาลมหรพรมของตกแต่งบ้าน ทางกลุ่ม ต้องผลิตสินค้าออกมาวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก และมีผู้ซื้อสินค้ากันมากในช่วงเทศกาล รองลงมา ได้แก่ เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ และงานบุญตามประเพณีต่าง ๆ จึงทำให้สมาชิกในกลุ่ม มีรายได้เสริมกันทุกคน

5.2.5 การเงิน

รายได้ของกลุ่ม โดยเฉลี่ย แบ่งรายได้ที่ได้รับมาจากการจำหน่ายสินค้า แบ่งเป็น 50% ส่วนแรกจะนำเข้ากลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนในการผลิตครั้งต่อไป เป็นการควบคุมค่าใช้จ่าย โดยแบ่งกำไรจากการขายไว้สำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์เก็บไว้ เพื่อความสะดวกในการทำงาน และอีก

50 % ส่วนที่สอง จะแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้มากน้อยแค่ไหน ส่วนราคาสินค้า ในปัจจุบันมีราคาตั้งแต่ 50 บาทขึ้นไป ตามขนาดของสินค้านำมาต้นทุนของสินค้า เช่น สินค้าราคาชิ้นละ 50 บาท ราคาต้นทุนอยู่ที่ 30 บาท เป็นต้น

5.3 ขั้นตอนการผลิตถาดไม้ไผ่

5.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) ไม้ไผ่
- 2) สี
- 3) เครื่องมือเจาะ

5.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) ชูดไม้ ให้เรียบเสมอกัน
- 2) จากนั้นใช้เครื่องมือสำหรับเจาะรู เจาะรูให้เท่า ๆ กันทั้งสองด้าน
- 3) สาน เพื่อขึ้นรูปทรง โดยใช้รูที่เจาะไว้เป็นหลักยึด
- 4) ทำสี

6. ผลกระทบที่ขมทองม้วนสมุนไพร ของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไทย

6.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์ขมทองม้วนสมุนไพร

การทำขมทองม้วนสมุนไพรไทยถือเป็นการแปรรูปสมุนไพรไทยให้เกิดประโยชน์ เป็นการสร้างรายได้จากสมุนไพรในท้องถิ่น นำมาแปรรูปให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดิม จนสามารถสร้างเป็นอาชีพเสริมซึ่งยังทำให้คุณภาพชีวิตภายในชุมชนดีขึ้น ไม่เกิดการว่างงาน สำหรับการทำขมทองม้วนสมุนไพรเริ่มแรกได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ในการอบรมจนเกิดเป็นอาชีพ สำหรับการผลิตเป็นการผลิตจากธรรมชาติไม่ใส่สารกันบูด ไม่มีกลิ่นเหม็น และไม่อันตรายต่อผู้บริโภค

6.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณเมทีนี วงศ์จันทร์ ผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไทย ขมทองม้วนสมุนไพร มีอายุ 36 ปี อยู่บ้านเลขที่ 107 หมู่ 6 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณเมทีนีประกอบอาชีพการเป็นแม่บ้าน และมีงานอื่นที่นอกเหนือจากอาชีพหลัก คือ รับทำสวน มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปี มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 2,000 บาท/เดือน ด้านการศึกษามีการอบรมหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสมุนไพรไทย และความรู้ด้านการประกอบอาชีพ และอบรมสัมมนาเป็นครั้งคราว ตามคำเชิญของ อบต. ที่ให้การช่วยเหลือในเรื่องการผลิต การจำหน่าย และด้านอื่น ๆ

คุณเมทินี เริ่มต้นการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพร เมื่อ 3 ปีก่อน โดยเริ่มแรกมีการคิดที่จะนำเอาประโยชน์ของสมุนไพรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เช่น อาหารรับประทานเล่น (ทองม้วน) ยาต้ม ยาหม่อง เป็นต้น โดยแรกเริ่มมีการศึกษาอบรมเรื่องสมุนไพรไทย เมื่อมีความชำนาญมากขึ้น จึงได้จัดแนวร่วมดำเนินงานเป็นอาชีพเสริมภายในชุมชนของตน ด้านการจำหน่ายขนมทองม้วนสมุนไพร และยาที่มีการจำหน่ายภายในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และศูนย์การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลงทุนมีการช่วยเหลือจาก อบต. (งบประมาณสนับสนุน) และการจัดหาทุนก้อนเองภายในชุมชน

6.1.2 สถานที่ตั้ง

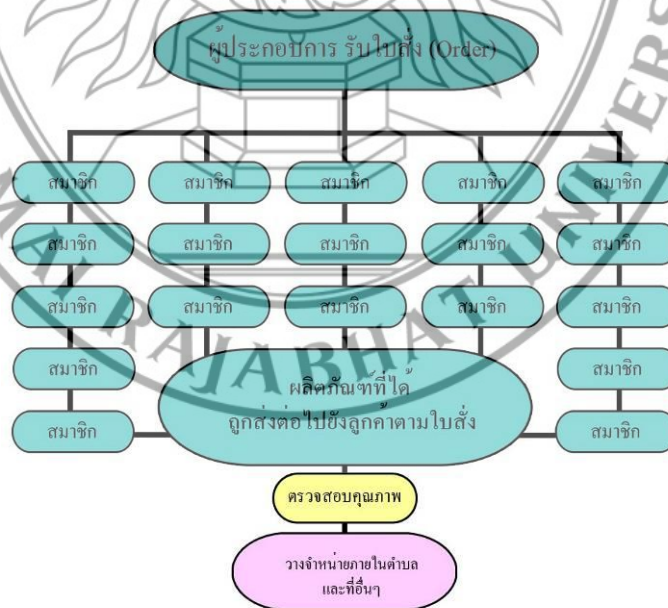
ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไทยขนมทองม้วนสมุนไพร ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 107 หมู่ 6 ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

6.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

คุณเมทินีเลือกใช้วัตถุดิบที่หาได้ในแหล่งชุมชนของตนเอง เป็นการกระจายรายได้แก่คนในชุมชน และลดต้นทุนในการจัดซื้อขนส่ง ในนอกฤดูกาลสมุนไพรบางชนิดหายาก วัตถุดิบมีราคาแพง และไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ วัตถุดิบอื่น ๆ เช่น น้ำตาล ซื้อตามร้านค้าทั่วไป

6.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กรของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไทยขนมทองม้วนสมุนไพร มีสมาชิกในกลุ่ม ประมาณ 8-13 คนต่อกลุ่ม เป็นการผลิตแบบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เป็นการทำลักษณะเครือข่าย จึงมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.6

แผนภูมิที่ 5.6 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ผังแผนภูมิที่ 5.6 เห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่ของประธานกลุ่มจะมีหน้าที่ประสานกับสมาชิกทุกคน มีการตกลงร่วมกันเพื่อชี้แนะเกี่ยวกับความเข้าใจในการบริหารจัดการทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ การกำหนดหน้าที่ในแต่ละด้านมี การแบ่งตามความเหมาะสม แต่ละหน้าที่จะทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันผลิต พร้อมกับทำงานในส่วนของตัวเอง ที่ได้รับมอบหมายไปด้วย

6.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

6.2.1 การออกแบบ

การออกแบบจะเน้นไปส่วนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ขนมทองม้วนสมุนไพร มีการออกแบบกันเองภายในกลุ่ม ทางกลุ่มมีบรรจุภัณฑ์ใช้ยู่ตอนนี้ 3 แบบด้วยกัน คือ ขวดแก้ว กระจุกพลาสติก และบรรจุใส่ถุงพลาสติก ตามลักษณะผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีตั้งนี้ ขนมทองม้วน ยาคม และยาหม่อง เป็นต้น แบบแบบบรรจุใส่ถุงพลาสติก มีการออกแบบถุงพลาสติก ให้สวยงามสดใส แบบบรรจุขวดแก้ว แบบกระจุกพลาสติกของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไทยขนมทองม้วนสมุนไพรจะหาซื้อตามห้างร้านทั่วไป จากนั้นนำฉลากที่ออกแบบไว้ ติดลงกระจุก โดยมีชื่อสินค้า และตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ ถูกต้องครบถ้วน

6.2.2 การผลิต

การผลิตจะเริ่มทำตั้งแต่เช้าถึงเย็น ทำทุกวันไม่มีวันหยุด ระยะเวลาการผลิตประมาณ 1 วัน ต่อผลิตภัณฑ์ 1 ชนิด 100 ถุง ทั้งนี้ระยะเวลาการผลิตต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ จะขึ้นอยู่กับว่าในวันนั้นมาสมาชิกมาทำงานมาก หรือน้อย

6.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

คุณเมทินี จะประเมินจากประสบการณ์ของตนเองที่ทำงานมาเป็นระยะเวลา 3 ปี ในด้านขั้นตอนการผลิต และผลิตภัณฑ์โดยส่งผลิตภัณฑ์ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ คุณเมทินีมีการควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง และซั่งน้ำหนักรทุกครั้งก่อนบรรจุใส่ถุง มีการประเมินคุณภาพสินค้าก่อนนำไปจัดจำหน่ายในท้องตลาด ด้านการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์เป็นไปด้วยดี โดยมีการจัดอบรมเพิ่มเติมความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาความชำนาญการให้แก่ผู้ดำเนินงาน

6.2.4 การตลาด

มีการจำหน่ายตามแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น น้ำพุร้อนที่มีนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง การติดตามข่าวสารเพื่อจัดหาช่องในการจัดจำหน่าย การขยายตลาด และการจัดบูทขายสินค้าตามที่ต่าง ๆ เมื่อมีงานเทศกาลต่าง ๆ

6.2.5 การเงิน

ค่าตอบแทนแก่สมาชิก จะได้รับจะเป็นแบบเงินปันผล ซึ่งไม่มีตัวเลขที่แน่นอน เพราะค่าตอบแทนที่จะได้ขึ้นอยู่กับการจัดจำหน่ายว่ามาก หรือน้อย สมาชิกส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ว่างจากงานหลักของตน จึงมาทำงานกลุ่มเป็นรายได้เสริม เป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชนให้พออยู่พอกิน รู้จักใช้ สมุนไพรไทยให้เกิดประโยชน์จากการแปรรูปสินค้า

แต่ทางกลุ่มมักประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียน เพราะน้ำตาลมีราคาแพงขึ้น ซึ่งคุณเมทินีมีความจำเป็นต้องใช้จำนวนมาก ขนมหอมม่วงมีราคาขายตั้งแต่ราคา 5 บาทขึ้นไป นับว่าทางกลุ่มอาจได้กำไรไม่คุ้มทุน แต่ทางกลุ่มยังได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน อบต. ด้านการผลิต และการจัดจำหน่าย

6.3 ขั้นตอนการผลิตขนมหอมม่วงสมุนไพร

6.3.1 วัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิตมีดังนี้

- 1) กะทิ
- 2) แป้ง
- 3) น้ำตาล
- 4) กลิ่นใบเตย
- 5) งาดำ
- 6) บรรจุภัณฑ์

6.3.2 ขั้นตอนในการผลิต

- 1) นำกะทิมาผสมแป้ง น้ำตาล เติมหอมม่วงใบเตย และงาดำ
- 2) คนส่วนผสมทั้งหมดให้เข้ากันจนเป็นเนื้อเดียวกัน
- 3) นำส่วนผสมที่ได้มา ยก ลงบนเตาอบทองม้วน
- 4) รอให้เย็นจากนั้นนำไปบรรจุถุง

7. ผลลัพธ์ที่กล่องไม้ใส่ของ และหีบ และผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง

7.1 ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์กล่องไม้ใส่ของ และหีบ

นานมาแล้วที่มนุษย์ได้รู้จักการนำวัตถุดิบที่อยู่ใกล้ตัวหรือในท้องถิ่น มาคิดแปรรูปเป็นสิ่งของเครื่องใช้ มีความประณีต และงดงามในเชิงศิลปะ ประโยชน์ใช้สอย จนสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี ไม้ที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นไม้อัด ไม้มะม่วงแท้ ๆ เพราะมีคุณสมบัติที่แข็งแรง สามารถถึง เจาะรู ทำสี และเวลานำไปอบจะยังคงรูปดี ดังภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 ผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง

7.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณประเสริฐ คุณาผล ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง มีอายุ 44 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 50/2 หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ คุณประเสริฐ มีสมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน ด้านการศึกษา คุณประเสริฐจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบอาชีพ การทำผลิตภัณฑ์แปรรูปไม้ เป็นอาชีพหลัก คุณประเสริฐมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 50,000-80,000 บาท/เดือน ปัจจุบันคุณประเสริฐดำรงตำแหน่งเป็นผู้ประกอบการ และหัวหน้ากลุ่ม ลักษณะงานที่ทำงานจะทำตามแบบที่ลูกค้าสั่งหรืองานเหมาชิ้น

ด้านความเป็นอยู่ของคุณประเสริฐ มีสภาพความเป็นอยู่เรียบง่าย พออยู่พอกิน เหมือนชาวบ้านทั่วไปตามชนบท ไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่แพร่ขยายตามสังคมทั่วไป คุณประเสริฐมีสมาชิกในกลุ่ม 12 คน ผลิตภัณฑ์ที่ทำส่งหลัก คือ กล่องไม้ใส่ของ กรอบรูป สมุดโน้ต ถาด พาน ฐานโคมไฟ โต๊ะ และตู้ วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบที่เป็นไม้มะม่วงแท้ และไม้อัดบ้าง วัตถุดิบส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อจากคนในชุมชน และซื้อจากต่างจังหวัด

7.1.2 สถานที่ตั้ง

ทำเลที่ตั้งสถานประกอบการผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 50/2 หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

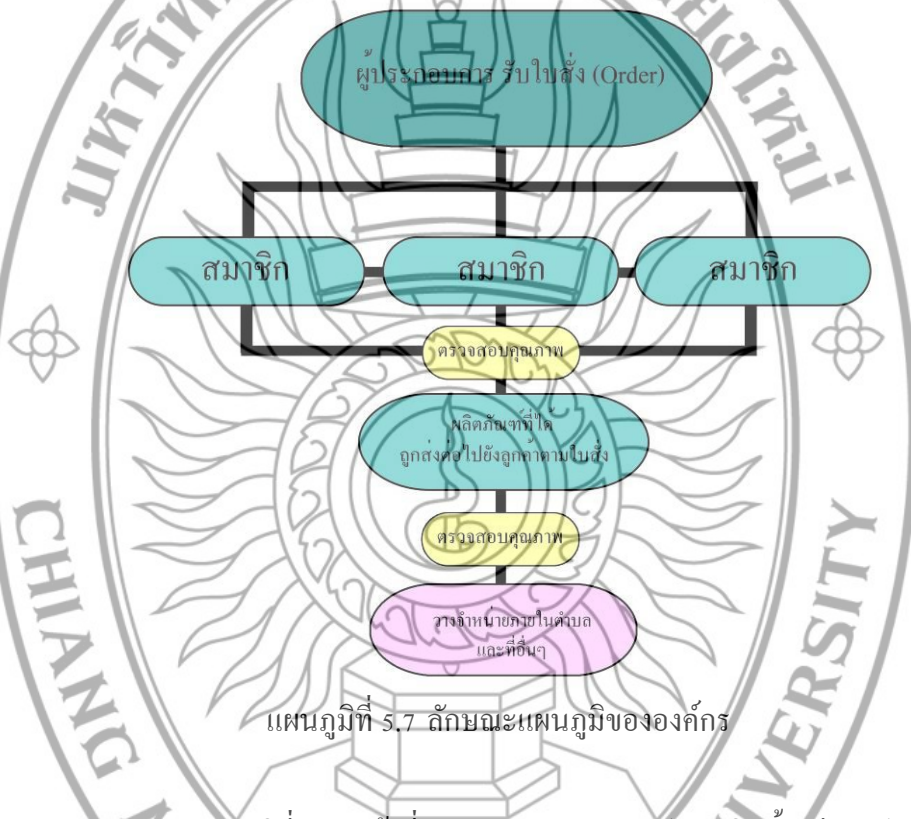
7.1.3 ที่มาของวัตถุดิบ

ไม้มะม่วงแท้ และไม้อัดบ้างวัตถุดิบส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อจากคนในชุมชน และซื้อจากต่างจังหวัด ส่วนวัตถุดิบอื่น ๆ สามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าทั่วไป ในช่วงก่อนฤดูฝน

คุณประเสริฐจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมาก เพื่อหาซื้อวัตถุดิบเก็บไว้ เนื่องจากฤดูฝนวัตถุดิบอย่างไม้หาซื้อยาก

7.1.4 โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร ผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง มีสมาชิกในกลุ่ม 12 คน จะแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณประเสริฐจะเป็นผู้กระจายงานให้ทุกคนในกลุ่มจะช่วยกันทำ กิ่ง เจาะ ผ่า อบ ขัด ทำสี และแกะลายตามความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นการทำงานลักษณะเครือข่าย หรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง จึงมีโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.7

แผนภูมิที่ 5.7 ลักษณะแผนภูมิขององค์กร

ดังแผนภูมิที่ 5.7 หน้าที่ และบทบาทของคุณประเสริฐนั้น มีการประสานงานกับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ผู้ประกอบการ หรือประธานกลุ่มจะ รับใบสั่ง (Order) ตามที่ลูกค้าสั่งก่อนจึงจะเริ่มทำผลิตภัณฑ์ และจ่ายงานให้แก่ผู้ดำเนินงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายไว้ จากนั้นลูกค้าจะมารับ ไปจัดจำหน่ายตามที่ต่าง ๆ โดยมีคุณประเสริฐเป็นผู้ควบคุมการผลิตเองทุกขั้นตอน และมีสมาชิกร่วมในการเสนอข้อชี้แนะ

7.2 ข้อมูลลักษณะการออกแบบ การผลิต การประเมินผลคุณภาพ การตลาด และการเงิน

7.2.1 การออกแบบ

ด้านการออกแบบแต่เดิมเป็นการผลิตแบบตามทั่วไป ไม่มีการวัดขนาดแน่นอน ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้ไม่มีมาตรฐานที่บ่งบอกได้ชัดเจนว่าขนาดเท่าไรต่อราคาเท่าไร ผู้ผลิตจะใช้

สายตาวัดขนาดด้วยตัวเอง การตกแต่งลวดลายนั้นไม่มีการคิดค้นรูปแบบที่สลับซับซ้อนมาก ไม่มีการพัฒนาออกแบบลวดลายใหม่ ๆ ขึ้นมาก็จะใช้ลวดลายซ้ำ ๆ แบบเดิม

การดูแลวัสดุ วัสดุดิบ จะมีการเก็บรักษาไว้เป็นหมวดหมู่ มีการทำความสะอาดในส่วน of สถานที่การทำงานทุกวัน

7.2.2 การผลิต

การผลิตจะแบ่งตามความสามารถของแต่ละคน คุณประเสริฐเป็นผู้กระจ่ายงานให้ทุกคนในกลุ่มจะช่วยกันทำ กิ่ง เจาะ ผ่า อบ จัด ทำสี และแกะลายตามความถนัดของแต่ละคน การผลิตจะเริ่มเมื่อมีลูกค้าสั่ง หรือทำกันตอนมีเวลาว่าง สมาชิกจะแบ่งงานกันไปทำ การตกแต่งลวดลายนั้นไม่มีการคิดค้นรูปแบบที่สลับซับซ้อน ยังไม่มีการพัฒนาออกแบบลวดลายใหม่ ๆ ขึ้นมาก็จะใช้ลวดลายซ้ำ ๆ แบบเดิม หากเป็นช่วงฤดูเทศกาลจะมีการผลิตทุกวันอยู่กันถึงกลางคืนจนเสร็จงาน แต่ถ้าไม่ใช่ฤดูเทศกาลสำคัญก็จะผลิตกันจนถึงเวลา 5 โมงเย็น มีการเข้มงวดเรื่องการผลิตให้ส่งทันตามกำหนด เพื่อให้ลูกค้าตำหนิ

7.2.3 การประเมินผลคุณภาพ

คุณประเสริฐจะเป็นผู้ประเมิน นำผลงานมาตรวจสอบก่อนส่งให้กับลูกค้า ตามคำสั่ง โดยมีสมาชิกในกลุ่มคอยรับฟัง และช่วยกันวิเคราะห์รายละเอียดของผลงานก่อนจะส่งให้กับลูกค้า เมื่อมีปัญหา ก็จะช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์วัสดุที่ใช้ในการผลิตนั้น

7.2.4 การตลาด

มีการวางขายร้านค้าในชุมชนอำเภอค้อยสะเท็ด อำเภอใกล้เคียง และมีพ่อค้ามารับไปขายตามสถานที่ต่าง ๆ ช่วงเวลาที่สินค้าสามารถจำหน่ายได้มากจะเป็นช่วงเทศกาล โดยเฉพาะเทศกาลมหรหรรคมของตกแต่งบ้าน ทางกลุ่มต้องผลิตสินค้ามาวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก และมีผู้ซื้อสินค้ากันมากช่วงเทศกาล ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีรายได้เสริมกันทุกคน

7.2.5 การเงิน

รายได้ของกลุ่ม โดยเฉลี่ย แบ่งรายได้ที่ได้รับมาจากการจำหน่ายสินค้า แบ่งเป็น 50% ส่วนแรกจะนำเข้ากลุ่มเพื่อนำไปเป็นทุนในการผลิตครั้งต่อไป และอีก 50% ส่วนที่สอง จะแบ่งให้สมาชิกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้มากน้อยแค่ไหน ส่วนราคาสินค้าในปัจจุบันมีราคาตั้งแต่ 25 บาทขึ้นไป ตามขนาดของสินค้าราคาต้นทุนของสินค้า เช่น สินค้าราคาชิ้นละ 25 บาท ราคาต้นทุนอยู่ที่ 10 บาท เป็นต้น

รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์กลุ่มร้านใจนาง ช่วยให้สมาชิกทุกคนมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะในการผลิตจะใช้ต้นทุนต่ำ แต่ได้กำไรสูง ซึ่งสามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว หรือในชีวิตประจำวันได้ และยังสามารถนำไปเก็บสะสมไว้ใช้ยามฉุกเฉินตามความจำเป็น

